

TUYÊN BỐ DU-BLIN VỀ NƯỚC VÀ PHÁT TRIỂN LÂU BỀN

Sự khan hiếm và sự lạm dụng nước ngọt gây ra mối đe dọa nghiêm trọng và ngày càng tăng cho phát triển lâu bền và bảo vệ môi trường. Sức khỏe và hạnh phúc của con người, sự an toàn lương thực, sự phát triển công nghiệp và hệ sinh thái mà chúng phụ thuộc vào đó đang bị nguy cơ, trừ phi tài nguyên nước và tài nguyên đất được quản lý có hiệu quả hơn trong thập kỷ hiện tại và tốt hơn trong quá khứ.

Năm trăm người, kể cả các chuyên gia được chính phủ chỉ định từ một trăm quốc gia và đại diện của tám mươi tổ chức quốc tế, tổ chức liên chính phủ và tổ chức phi chính phủ tham gia Hội nghị quốc tế về nước và môi trường (ICWE) ở Du-blin, Ai-len, từ 26 đến 31 tháng Giêng năm 1992. Các chuyên gia đã nhìn thấy *nổi lên bức tranh nguy kịch của tài nguyên nước toàn cầu*. Trong phiên họp bế mạc, Hội nghị đã thông qua "Tuyên bố Du-blin" này và "Báo cáo của hội nghị". Những vấn đề nổi bật không phải là suy đoán về bản chất; cũng không phải là tác động đến hành tinh chúng ta trong tương lai xa. Chúng ở đây và chúng tác động đến nhân loại ngay bây giờ. Sự sống sót trong tương lai của hàng triệu người phụ thuộc vào hành động có hiệu quả và tức khắc.

Những người tham dự hội thảo kêu gọi sự tiếp cận mới, cơ bản trong việc đánh giá, phát triển và quản lý nguồn nước ngọt, điều đó chỉ có thể xảy ra thông qua sự cam kết chính trị và sự lôi cuốn từ cấp cao nhất của Chính phủ đến các cộng đồng nhỏ nhất. Sự cam kết cần được ủng hộ bởi sự đầu tư quan trọng và tức khắc, bởi cuộc vận động nhận thức của công chúng, sự thay đổi tổ chức và luật pháp, phát triển công nghệ và chương trình xây dựng khả năng. Nhấn mạnh những điều đó phải là sự công nhận rộng rãi hơn về sự phụ thuộc lẫn nhau của mọi người và của nơi ở của họ trong thế giới tự nhiên.

Trong sự phó thác "Tuyên bố Du-blin" này cho các nhà lãnh đạo thế giới họp ở Hội nghị Liên hợp quốc về môi trường và phát triển (UNCED) ở Riô đơ Gia-nê-rô, tháng 6 năm 1992, những người tham gia Hội nghị này thúc giục tất cả các Chính phủ nghiên cứu kỹ những hoạt động trong "Báo cáo của Hội nghị" và biến những khuyến nghị đó thành chương trình hành động khẩn cấp về nước và phát triển lâu bền.

Báo cáo của Hội nghị - những nguyên tắc chỉ đạo.

Hành động có phối hợp là cần thiết nhằm đảo ngược xu thế hiện nay của sự tiêu thụ quá mức, sự ô nhiễm và sự đe dọa tăng lên do hạn và lũ. "Báo cáo của Hội nghị"

trình bày các khuyến nghị về hành động ở cấp địa phương, cấp quốc gia và cấp quốc tế, dựa trên 4 nguyên tắc chỉ đạo.

Nguyên tắc No1 - Nước ngọt có hạn và là tài nguyên dễ bị tổn thương, nước cần cho cuộc sống lâu bền, phát triển và môi trường.

Vì nước duy trì cuộc sống nên việc quản lý có hiệu quả tài nguyên nước đòi hỏi một sự tiếp cận hữu cơ và toàn diện, liên hệ sự phát triển kinh tế và xã hội với sự bảo vệ hệ sinh thái tự nhiên. Quản lý có hiệu quả liên quan đến sử dụng đất và sử dụng nước trên toàn lưu vực hoặc toàn tầng chứa nước ngầm.

Nguyên tắc No2 - Sự phát triển và quản lý nước phải dựa trên sự tiếp cận góp phần, lôi cuốn người sử dụng, người làm kế hoạch và người làm chính sách ở tất cả các cấp.

Sự tiếp cận góp phần có liên quan đến nhận thức tăng lên về tầm quan trọng của nước giữa những người làm chính sách và công chúng. Điều đó có nghĩa là những quyết định phải được thực hiện ở cấp thích hợp thấp nhất với tư vấn đầy đủ của công chúng và sự lôi cuốn người sử dụng vào qui hoạch và thực hiện các dự án về nước.

Nguyên tắc No3 - Phụ nữ đóng vai trò trung tâm trong cung cấp, quản lý và bảo vệ nước.

Vai trò chủ chốt của phụ nữ như những người cung cấp và người sử dụng nước và là người bảo vệ môi trường sống, hiếm khi được phản ánh trong sắp xếp tổ chức và phát triển và quản lý tài nguyên nước. Chấp nhận và thực hiện nguyên tắc này đòi hỏi những chính sách tích cực nhằm vào những nhu cầu đặc thù của phụ nữ, trang bị và làm cho họ có khả năng tham gia ở các cấp trong chương trình tài nguyên nước, kể cả làm quyết định bằng cách do họ xác định.

Nguyên tắc No4 - Nước có giá trị kinh tế trong tất cả các dạng sử dụng và phải được công nhận là hàng hóa kinh tế.

Trong nguyên tắc này, việc sống còn là công nhận trước hết quyền cơ bản của tất cả loài người có được nước sạch và vệ sinh với giá chấp nhận được. Sự thất bại trong quá khứ về sự công nhận giá trị kinh tế của nước đã dẫn đến sự sử dụng lãng phí tài nguyên. Quản lý nước như một loại hàng hóa kinh tế là cách quan trọng để đạt được sử dụng có hiệu quả và hợp lý, khuyến khích việc bảo tồn và bảo vệ tài nguyên nước.

DOÀN VĂN TUỐC

Bản tin của tổ chức "Khí tượng thế giới"

Tập 41, số 3, tháng 7-92.